

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 45 (I).

IZDAN 1 AVGUSTA 1935.

PATENTNI SPIS BR. 12524

Rasim Ferhatović i drug, tvornica plugova i ljevaonica željeza, Bos. Kostajnica,
Jugoslavija.

Plug - obrtač.

Prijava od 15 jula 1935.

Važi od 1 novembra 1935.

Kako je pozuato, za oranje u brdskim krajevima, dakle gdje su oranice koso položene, nisu prikladni obični plugovi, pošto se tu ne ore na isti način kao u ravnici. Sa običnim plugom ne bi se jednoliko odvaljivala zemlja uvjek na istu stranu, pa se zato upotrebljavaju specijalni plugovi, t. zv. obrtači.

Kod jedne poznate izvedbe takvih plugova imao je lemeš trokutast oblik, tako da se je mogao premontirati simetrično na drugu stranu rude. Ovaka izvedba ima dvije mane. Prije svega svaki put se skidanjem i pričvršćivanjem lemeša na drugu stranu nakon svake dovršene brazde gubi gotovo isto toliko vremena koliko treba i za samo oranje. Drugo, ovakav dvostruki lemeš se ne da napraviti u onom povoljnem obliku, koji uz najmanji otpor odvaljuje i prevrće zemlju, pa su se zato kod oranja s ovakim plugom tegleće životinje više umarale nego s običnim plugom.

Predmet pronalaska je plug-obrtač, kod kojega nema onih nedostataka, koji su navedeni kod spomenute izvedbe, a koji se nalaze u manjoj ili višoj mjeri i kod ostalih sličnih izvedaba. Plug ima na rudi dva stalno pričvršćena lemeša sa pripadnim noževima, koja su položena međusobno pod približno pravim kutem, dok su ručke zakretne oko rude, tako da se mogu postaviti i fiksirati u dva položaja, koja odgovaraju svakom pojedinom lemešu. To fiksiranje ručka izvodi se pomoću jedne elastično tlačene šipke, koja zahvati u utor na jednom nepomičnom sekto-

ru na rudi. Dakle lemeš ne treba prebacivati, nego se prebacuju samo ručke, a taj je posao u momentu gotov.

Priloženi nacrt prikazuje kao primjer jedan oblik izvedbe predmeta pronalaska.

Sl. 1 je pogled sa strane na plug, a

Sl. 2 je pogled sprijeda.

Na rudi 1 pluga pričvršćena su dva, međusobno pod pravim kutem položena lemeša 2 i njima pripadna noža 3. Ručke 4 pluga mogu se zakretati oko svornika 5 na kraju rude, pri čem savijena poprečna ploča 6 kliže po jednom nepomičnom sektoru 7 na rudi. Na tom sektoru nalaze se također međusobno pod pravim kutem, kako to odgovara lemešima 2, dva utora 8, koji služe zato, da se u njima učvrste ručke u oba položaja, koja kod oranja dolaze u obzir. U učvršćivanje izvodi se pomoću šipke 9, koja je provučena kroz poprečnu prečku 4a ručka 4, te joj vrh 9a prolazi kroz ploču 6 i ulazi u utor 8, dok na drugom kraju iznad prečke 4a ima hvataljku 10. Pero 11 između prečke 4a i prstana 12 tlački šipku 9 uvek prema sektoru. Uslijed toga što se ruda skupa sa lemešima zakreće za 90° moraju i kuke za pričvršćivanje spege kao i točkovi (nisi načrtani) biti zakretni oko rude.

Rad s plugom je slijedeći: Kad se kod oranja dode do kraja oranice onda orač povuče za hvataljku 10, te time oslobodi vrh 9a iz utora 8 na sektoru 7, a zatim zakrene ručke, dok vrh 9a ne upadne pod tlakom pera 11 u drugi utor. Time je manipulacija

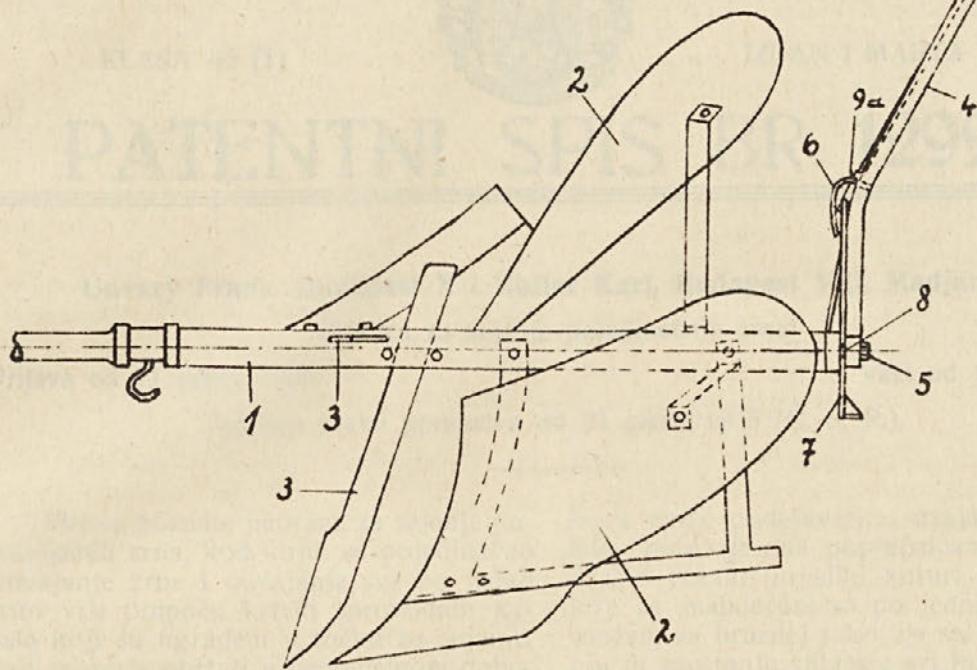
...va i on može sada orati slijedju u protivnom smjeru od prvašnje.ome naizmjence dolaze u radni po jedan i drugi lemeš. Na slikama je citan plug sa lijevim lemešom u radnom položaju.

Jasno je, da se jedan lemeš može potrebi demotitirati, pa se time dobije obični plug za oranje u ravnici.

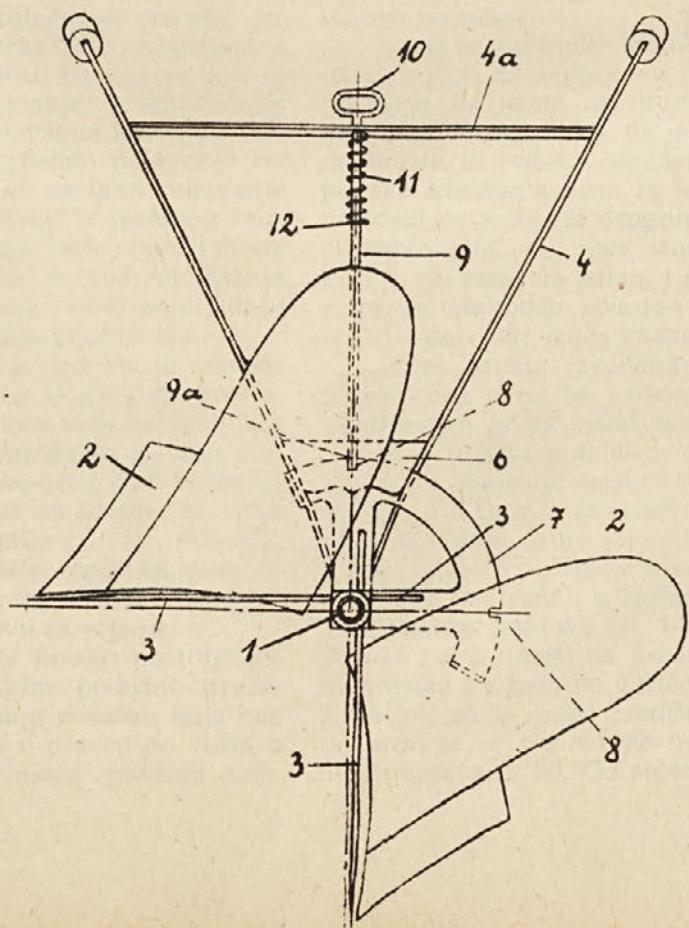
Patentni zahtjev:

Plug - obrtač, naznačen time, što isti

ima tā rudi (1) dva međusobno približno pod pravim kutem položena lemeša (2) sa pripadnim noževima (3), dok su mu tučke (4) na kraju rude zakretne oko svornika (5) u rudi i kližu svojom svinutom poprečnom pločom (6) po nepomičnom sektoru (7), koji je proviđen utorima (8), koji odgovaraju položajima lemeša i služe za učvršćivanje ručka u tim položajima pomoću vrha (9a) šipke (9), koju pero (11) stalno tlaci prema sektoru (7).

Sl. 1

Sl. 2

